

DE BUITENWACHT OVER 'WAARDEVOL VERBINDEN'

Hoe kijkt de omgeving van STOWA aan tegen de nieuwe strategienota en de daarin aangegeven koers? We vroegen het aan drie kopstukken uit de wereld van het water: professor Mark van Loosdrecht van de TU Delft (Environmental Biotechnology), hoogleraar Stedelijk Beheer en strategisch adviseur bij (water)bouwer Dura Vermeer Chris Zevenbergen, en de programmadirecteur van het Hoogwaterbeschermingsprogramma Richard Jorissen.

Professor Mark van Loosdrecht staat aan het hoofd van de afdeling Environmental Biotechnology van de TU Delft. Hij was onder meer betrokken bij de ontwikkeling van Anammox® en de korrelslibtechnologie Nereda®, voortgekomen uit een succesvol samenwerkingsverband van kennisinstellingen, waterschappen, STOWA en markt.

Hoe kijkt hij aan tegen de strategienota van STOWA?

'Ik ben zeer tevreden over de nieuwe strategienota van STOWA. Vooral omdat ze blijven doen wat ze altijd gedaan hebben, en daar nog meer nadruk op gaan leggen:

waardevol verbinden. Ze bouwen geen vaste structuren, maar leggen dynamische verbanden tussen de juiste partijen en zorgen er zo voor dat er daadwerkelijk iets gebeurt, en dat zaken niet alleen maar worden besproken. Als je kijkt hoe in Nederland mede dankzij STOWA de kennisontwikkeling op watergebied is geregeld, mogen de waterschappen in hun handen knippen. In geen enkel ander land worden watervragen zo snel en zo goed opgepakt als bij ons. En niet alleen omdat we hier nu eenmaal zo veel water hebben.'

HUIVERIG

'Ik ben wat huiverig op het punt waar in de nota wordt gesproken over concrete handelingsperspectieven voor bestuurders. Ik hoop niet dat het gaat betekenen dat bestuurders uiteindelijk de kennisagenda van STOWA gaan bepalen. De focus moet daarbij blijven liggen op kennisvragen vanaf de werkvloer. De mensen op de werkvloer weten veel beter wat er nodig is, wat werkt, maar ook wat niet om de enorme wateropgaven tot een goed einde te brengen. De grote lijnen moeten natuurlijk door de bestuurders worden uitgezet, maar de concrete invulling ervan moet STOWA wat mij betreft echt samen met de werkvloer blijven doen.'

Mark van Loosdrecht over strategienota: Geen vaste structuren, maar dynamische verbanden

KOSTENMINIMALISATIE

'Bij afvalwaterzuivering ligt de focus nu vooral op meer energieproductie. Maar ik denk dat er ook nog heel wat te halen valt bij het reduceren van energieverbruik en kostenminimalisatie. Bovendien hoop ik dat STOWA mogelijkheden blijft onderzoeken voor integratie van afvalwaterzuivering met andere aspecten. Een goed voorbeeld daarvan is het Pharmafilter. Dat is feitelijk geen oplossing voor het afvalwater uit ziekenhuizen. De insteek voor het filter was een veel beter functionerend ziekenhuis als zodanig. Daar rolt dan een afval(water)-concept uit dat zorgt voor meer handen aan het bed, kostenvoordelen voor het ziekenhuis, tevreden ziekenhuispersoneel én ook nog eens betere afvalwaterzuivering. Een concept dat zich puur had gericht op betere zuivering van ziekenhuisafvalwater, was alleen maar een extra kostenpost geweest voor het ziekenhuis.'

Chris Zevenbergen is strategisch adviseur bij Dura Vermeer, een grote aannemer op het gebied van (water)bouw en infra. Daarvoor werkte hij jarenlang als innovatiedirecteur voor hetzelfde bedrijf. Ook is hij hoogleraar Stedelijk Waterbeheer bij UNESCO-IHE en TU Delft. Hoe kijkt deze innovator aan tegen de strategienota van STOWA?

'Een rapportcijfer geven? Dat vind ik lastig. Waar het gaat om de ambities en de doelstellingen, vind ik de strategienota geslaagd. Een acht wat mij betreft. Maar wat ik mis is de stap naar een concrete uitwerking, en dat vind ik onvoldoende. Daar

wordt het juist spannend. STOWA heeft als ambitie uitgesproken kennisinstellingen, overheden en markt waardevol met elkaar te verbinden om de wateropgaven waar Nederlandse waterbeheerders voor staan - bijvoorbeeld het op de norm brengen van de primaire waterkeringen - beter, sneller en goedkoper uit te voeren. Dat vraagt om vernieuwende, innovatieve oplossingen. Dura Vermeer denkt daar als innovatieve bouwer heel graag over mee. Hoe krijgen we dat nieuwe Hoogwaterbeschermingsprogramma goed uitgevoerd?'

EXTRA INKOMSTEN

‘Wij willen daar heel graag met waterschappen over in gesprek, maar die zijn huiverig om met ons als marktpartij direct te praten. Ik denk dat STOWA hierin als regisseur een hele belangrijke verbindende rol kan vervullen. Bijvoorbeeld door samen met kennisinstellingen en het bedrijfsleven pre-competitieve pilotprojecten te starten, waaraan ook het bedrijfsleven zelf bijdraagt. De opgedane kennis is dan voor iedereen beschikbaar, maar de partijen die meedoen hebben wel een kennisvoorsprong die in het verdere proces ook meegewogen zou moeten worden. Iedereen kan daar in de uitvoering van ‘gewone’ projecten zijn voordeel mee doen. Dat genereert bovendien mogelijk een hoop extra inkomsten voor kennisontwikkeling en innovatie.’

Chris Zevenbergen over strategienota: Graag een concrete voorzet voor invullen ‘gouden driehoek’

‘En verder: er zitten waterschappers bij STOWA die in kennisprojecten meedraaien. Waarom niet ook mensen van het bedrijfsleven?! Dan maak je echt concreet werk van de gouden driehoek. Hoe je dit precies vorm moet geven, is natuurlijk niet zo eenvoudig. Maar waar een wil is, is een weg. Over dit onderwerp had ik van STOWA in deze nota graag een concrete voorzet gezien.’

Richard Jorissen is programmadirecteur van het Hoogwaterbeschermingsprogramma. Hij staat aan de lat om samen met de waterschappen en Rijkswaterstaat de komende jaren meer dan 700 kilometer primaire waterkering terug op orde te brengen. Een hele klus, waarvoor hij graag de helpende hand krijgt van STOWA. Grote vraag: heeft hij die gevonden in de nieuwe strategienota? Ja en nee.

‘Het thema waardevol verbinden van de nota, spreekt mij aan. Dat is de grote kracht van STOWA en het is goed dat ze daar nog meer een speerpunt van hebben gemaakt. Over mijn eigen werkveld, de primaire keringen, lees ik

niet zo veel. Daar liggen voor STOWA nu juist grote kansen. STOWA en de waterschappen hebben een enorme berg kennis op het gebied van regionale keringen. Of het nu gaat om kosteneffectief beheer en onderhoud, het uitvoeren van verbeteringsprogramma’s, of innovatieve oplossingen voor dijkversterking. Dat zijn thema’s die binnen het Hoogwaterbeschermingsprogramma ook heel belangrijk zijn. Het zou prachtig zijn als STOWA en Rijkswaterstaat WVL samen zouden optrekken om het beste van die twee kenniswerelden - regionale en primaire waterkeringen - de komende jaren met elkaar te verbinden. Juist om de ambities van het HWBP echt werkelijkheid te laten worden: het beter, sneller en goedkoper uitvoeren van benodigde dijkversterkingen.’

BEHEERDERSOORDEEL

‘Een belangrijk waterkeringspeerpunt voor de komende periode - dat ook in de strategienota wordt benoemd - is het optimaal gebruiken van de kennis en ervaringen van waterkeringbeheerders. Om de kwaliteit van de toetsing te vergroten, hebben we behoefte aan een goed geborgd beheerdersoordeel. Het zou mooi zijn als het bij de volgende toetsronde in 2017 een volwaardige plek heeft. En tot slot: wij zullen bij het op orde brengen van de primaire keringen in toenemende mate te maken krijgen met innovatieve hoogwateroplossingen. Die moeten natuurlijk als prototypen worden beproefd. STOWA heeft al veel ervaring met dit soort proefonderzoek. Denk aan de Ijkdijk. STOWA en de waterschappen kunnen een belangrijke rol spelen bij het beschikbaar stellen van testlocaties en het faciliteren van dergelijk onderzoek.’

Richard Jorissen over strategienota: Het beste van twee kenniswerelden met elkaar verbinden